

Szerkesztőség: Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában... Kiadóhivatal: Az „Aradi Nyomdátársaság” az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben... Vidéken... Hirdetések díja: Nyolcz hasábos petitors egyszeri hirdetésnél 8 kr.

Az új gyógyszer.

Arad, november 17. Az ő-testamentum félelmetes isteneinek, ki negyediglen bünteti az apák bűneit gyermekeikben, egy német orvos vállalkozott felfogni sujtóló karját, s megmenteni az emberiséget a sorait dulo legrettenetesebb nyavalyának, a gümőkórnak pusztításától.

az, amennyi egy egészséges emberre már intenzíve hat, míg a tengeri nyul a négyzseresét sem éri. Koch a felső karján alkalmazott egynegyed köbcentiméterrel befecskendezést, mely után 3-4 óra múlva a tagok meghuzódása, bágyadság, köhögésre való hajlam s lélegzési nehézség állott be.

Igy küzd egymással az emberi ész találekonyosságában a rombolás démona a fantasztikus szellemével: a temporo-határozható srappel, mely százakat pusztít el egyszerre, a gyógyszerrel, mely konzerválja az öldöklő harcok számára az emberanyagot.

balra fekvő farakhely egész az Eötvös-utcaig 1200 lélek, Vagacs Agoston tanító, sz. ügynök, Bartók Kálmán rendőrhadnagy, felülvizsg. közig. tisztv. 5. cs. Szt-Péter és Boeska-tér, szarvas, Tökölly, koszorú, páva, Kelemtér, Sina, Szent-István, Lujza és Bem-utczák 1500 lélek, Kömüves József tanító, sz. ügynök, Kádás Kálmán aljegyző, felülvizsg. közig. tisztv.

tomeavári vasutak órházai 500 lélek, Rákosi Flóris tanító, sz. ügynök, Reicher Károly alügyész, felülvizsg. közig. tisztv. S a r k a d. 19. cs. Halász, határ, szekeres, mély, Vilmos, part, alsó-molnár, görbe, vadászúrt utczák 1500 lélek, Green Nándor, v. irnok, sz. ügynök, Institoris Kálmán főjegyző, felülvizsg. közig. tisztv.

A „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA. November 18. Emlékezés. Azt kérdezed, hogy emlékezem-e még azon esteire? Midőn a hold oly szeliden ránk tekintet le, Nem is tudom este volt-e, s a holdra sem emlékszem.

Biztam benned, csatlakoztam, te voltál nekem mindenem S ha téged elveszíttelek, nincs többé már mit vesztenem. S ha tul leszek az életen és lelkem égbe száll, Boldogabb ott sem lehetek, mint mikor te enyém valál. S mint mikor szótól hű leszek, tanum az ég s csillagai, Halvány hold, a lágy szellő, s az irisznek virágai.

Alsó-Gölnöcsér elitje a „Duffa Liter” elegans nagytermében lön öszehíva. Hölgyek, férfiak vegyest, a legtöbbyaire szekereken jöttek, mert a gölnöcséri sár olyan ragadós, és feneketlen, hogy a legközelebb egy részvénytársulat veszi üzemebe — iszapfürdőnek. Az értekezlet rövid volt és hatásos. Gyutacs Pista elnökölt és „mint ilyen a nemzeti géniuszról két és fél óráig beszélt, mely alatt az értekezleti tagok férfi része egyre-másra rendelték a kupiczkát, érthető tehát, hogy egyre emelkedettebb hangulat keletkezett, elannyira, hogy ha a Hentzi-szobor Gölnöcséren áll, okvetlenül ledöntik. A lelkesedés zúgó orkánja mellett állapotott meg az értekezlet, hogy a télen át, megértve a korszükséget követelményeit, felolvasó estélyeket rendez és elsöul a közreműködésre Jókait kéri fel, továbbá felkértezt a kántor, hogy ama halottú ének bevezető strófáit, melylyel Vigh Rozit a nyáron elbucsuztatta, sziveskedjék előadni, a melodramatikusan zenét Reszelő Miska bandája szolgáltatván. Szóval: Nem szül gyáva nyulat Nubia párduca. Ekkor kért szót Kocsor Melanie. A várakozás csönöje terült el. Még a kis ragyás kupicza-hozó is a söntéshöz lapult. — Pötinditványom van. — Orkán kavargott a légben. — Halljuk. — Inditványozom, hívjuk meg Munkácsyt is. Általános elbámulás. Még az elnök se volt eléggé tájékozva. — Nüme azért méltóztatik ohajtani, hogy vázlatokat vegyen Gölnöcsérről. — Az mellékes. Én a hangverseny-

hez óhajtom, megnyerni. Hívjuk el — füttyölni. Általános: ah! és utána — taps. Az igaz, hogy fölséges ötlet is. Ilyen is csak Gölnöcséren születet. Az inditvány egyhangulag keresztül ment. A meghívó expedálására 10 tagu bizottság küldetett ki, voltaképen csak 5, mert a másik 5 — nem tudott irást. És ez semmi! Gyutacs Pista inditványozta, hogy a fölséges ötlet örömeire este „A duffa liter” termeiben banket rendeztessek. A banket meg is tartatott, de térszüke miatt arról nem referálhatok. Az eszme azonban nem nyert gyakorlati alkalmazást. Munkácsy Mihály sánálattal jelentette ki, hogy ez idő-zerint még nyilvános hangversenyben nem vehet részt, mert a mily kérges fülek vannak Gölnöcséren, hát — kifütyölnék. Ez esetből megtanultuk, hogy a kéri levélnek kevés a foganatja, azért Jókaiért már Gyutacs Pistát küldtük fel, aki midőn a vonatra felült, fejvesztés terhe alatt kötelességévé tettük, hogy Jókai nélkül ne merjen jönni. Amig Gyutacs fenjárt, a kókai fogadtatására lázas előkészületek folytak. Az iskolás lányok papirgirlandokat enyveztek. Jegyző, pap, postamester az üdvözlöbeszedekeken rágódtak. A gölnöcséri nők learczfényképeztek magukat s megindult az adáz verseny, kit tegyenek az átnyujtandó albumba elsőnek. Zsűrít választottak. Én is belekerültem. És a zsüri a „korrupció” óriási módjával állott szemben. Én gyönyörű tokát eresztettem, ugyszólván furdöttem a jólétben, hogy is ne! olyan va-

csorákat ettünk, hogy no!... És mind-ez Jókaiért. Aranyos ember ő mégis. Végre valami egy hétére elült a legöregebb ágyu. Pista telegrafált, hogy este jön, Jókait is hozza. Elképedés, aztán nagy öröm. A jegyző nem tudott enni: A drukkól. A kisbíró halálig „strapált”: A kivilágítás miatt. Gölnöcsért tündérekertté akarták változtatni. A „Duffa Liter” nagy ivóvára két kiló szappant pazaroltunk, hogy parkettá tegyük. Sikertült is. A Kohn gyerek majd kitorpte a nyakát, nem szokta meg az efféle simaságot. Az esztürröklet szokatlannul érdekes látványt varázsol. A pályaháznál 12 fehérruhás lányka didergett, kezeikben óriási öszirócsa csokrok. Középen a jegyző. A főlelem sárgasága vakkant nagy czifferblatján. Ugy hallatszott politikai nyilatkozatokat is tesz az állami adminisztráció dolgában és pedig ilyen nagy hidegben. Minő melegünk is lesz tőle. A hölgyek egész rajostól álltak sorba. Munkácsy egy ócska kapisonnal, hogy nem szegényen! Végre bezökkent a kávédaráló. Az utasok kezdtek belöle kihurozokodni. Szivrepesve néztük a személyszállító kúpkékat, végre Pista fessül ugrott le azok egyikéről. Rangos éljent kapott. Az erősebbet készletben égytük. A várakozás kinja morajgott és Pista nagy grandezzaival rontott felénk. A jegyző egészen kiesett a kőnceptusból. — Hol hagyatd Jókait? — A máhák közt. A jegyző maruziális alakja egészen összeesett, de leesett valamennyiünknek az álla.

lek, Rámer István városi segédtsízt, sz. ügynök, Virágh Lajos főmérnök, felülvizsg. közig. tisztv.

33. cs. Nyul, corda-utczák, Szt.-János tér, névtelen, kovács, kut-utczák, 1000 lélek, Babics József tanító, sz. ügynök, Virágh Lajos főmérnök, felülvizsg. közig. tisztv.

34. cs. Uj-utca, legelő sor, szerb, orovil, juhász, kurta, rét, huszár-utczák és a pécskai ut, 1000 lélek, Werner László tanító, sz. ügynök, Virágh Lajos főmérnök, felülvizsg. közig. tisztv.

Külh. a t. r. 35. cs. A családi erdő, buszkai pus. ta. szt.-tamási és a pécskai ut, a pécskai, vizesi, tornyai, varjasi, iratosi és szederhái pusztákkal határolt területen fekvő tanyák, 600 lélek, Reinhardt Adolf városi számtiszt, sz. ügynök, Madarász Antal alkaptány, felülvizsg. közig. tisztv.

36. cs. A vízesi és kurticsi ut között, az iratosi és szt.-páli határ között, továbbá a kurticsi ut, zimándi határ, Szt.-Pál és Ötvenes közötti területeken fekvő tanyák, 600 lélek, Moldován Mihály mérnöki segédtsízt, sz. ügynök Madarász Antal alkaptány felülvizsg. közig. tisztv.

Külföld.

A birodalmi gyűlés a császárnál. A német császár vasárnap fogadta a képviselőház elnökségének tagjait, mely alkalommal örömet fejezte ki, hogy ugyanazon személyeket üdvözölheti, kik 11 év előtt választották meg a ház elnökeivé. A császár kiemelte a ház teendőinek nagy tömegét és egyúttal reményének adott kifejezést, hogy a törvényjavaslatokra néve meggyőzés fog létre jönni. A császár továbbá kijelentette, hogy bizalommal viseltetik az összes tényezőkhöz teljes odaadása és munkássága iránt. Majd szólt az általános helyzetéről és biztosította az elnökség tagjait, hogy a béke fenntartásáért teljes megnagyvívással küldetésbe helyezheti. Ezután az elnökséget a császárné is kihallgatáson fogadta és annak egyes tagjait szintén szívélyesen üdvözölte. Vilmos császár ugyanazon nap délután 1 órakor az urak házána elnökséget fogadta, kegyesen üdvözölte és sajnálatát fejezte ki, hogy az urak háza nem foglalkozhatik azonnal nagyobb számú előterjesztésekkel, melyek különben később amugy is tárgyát fogják képezni határozatainak. Az elnökséget ezután a császárné és Frigyes császárné is fogadta, kiül az urak házána szerezkeskivárait tolmácsolták Viktória hercegnő férjhezmenetele alkalmából.

Legujabb posta.

— Az általános szavazatjog érdekében. A bécsi demokrata központi egylet által a Schwenner-féle Amort-terembe vasárnap egybehívott gyűlésen több mint ötezer munkás jelent meg, kik határozati javaslatot fogadtak el az általános közvetlen szavazati jog érdekében. Több szociálista pártvezér is tartott beszédet; a gyűlés különben a legteljesebb rendben folyt le.

Táviratok.

— A képviselőház ülése. — Budapest, november 17. (Saj. tud. táv.) Elnök: Póchy Tamás. Jegyzők: Széll Akos, Madarász József. A kormány részéről jelen vannak: Bethlen Andrásh gróf, Fejérváry Géza br., Csáky Albin gróf, Wekerle Sándor.

Legújabb hírek.

— Nem értjük... sepegte a sor végén Elvira. Pista egészen kapkodott. — Az egész dolog ridegen megmondva ez: Jókai influenzában van, nem jöhet. Elhoztam hát a hajszálhú arc-képt és egy kintű elbeszélést. A többi majd megcseseleksi a gölöncséri fantazia. Különb magam is egy hétig tanulmányoztam a költőt. Ne féljétek és ne tiszteletlenkedjétek. Nektek végig kell csinálni a tempót. Fogadjátok a költőt — in effigie. A máhások éppen akkorra szállították le a kis ládikót. Diktum-faktum. A jegyző elmondta a hosszú beszédet, azalatt Pista kicsomagolta a képet, A háta mögé állt és megköszönte a szíves fogadtatást. Négy kislány vállaira szedte a ládikót s az egész processzió rendőri közbelépés nélkül, a legnagyobb rendben vonult be Göllöncsére. Az első diadalkapunál újfent ismétlődött a könyekig megható fogadtatás ünneplés volta. Itt a plébános beszélt kiadolgva az elképzelt feladatok kérdésére, a mire Pista a feleségével a pesti költségek felett vitázván, a halottkém felett, a mely után mindenki egész hangosan vallotta, hogy nem csak Jókai, de a képviselője is influenzában van. *** Este a „Dufia Liter“-ben óriási óvációk mellett tartotta meg Pista Jókai helyet a felolvasást. Különbben az eleje tetszett hogy: „Apját leltette a hajókötél. Anyja mosóné volt, az éjszakai munkában meghittette magát, meghalt.“

Fejérváry Géza br. heterjeszti az önkényesekről szóló jelentését, mely kiadatik a véderő bizottságnak.

Csávossy Béla előadó heterjeszti a képviselőház november havi költségvetését, melyet vita nélkül elfogadnak. Következik a földmivéleési tárca tárgyalása. Széchenyi Aladár gr.: A bizományi lóistállóra beállított és a pénzügyi bizottság által törölt 12,000 forint újra fölveténi kívánja, mert ez a földbirtokosok érdekeinek előmozdítására szolgál, a szakértekezlet szükségesnek mondta ki, s ez szerte kompetensebb mint a pénzügyi bizottság. Nevelésnek tartja azt az ellenzést, hogy ez a bizományi istálló csak a nagy uraknak válik majd hasznára, ellenkezőleg, a köznép és a kisbirtokosoknak válik javára Elismeréssel nyilatkozik Kozma Ferenczről és amit e kitűnő szakértő tervez, az bizonyos, hogy az általában csak az egész lötenység érdekében van. Kéri a pénzügyi bizottság határozatának mellőzését. (Helyeslés jobbfelől.)

Helly Ignác mint a pénzügyi bizottság egyik tagja, Széchenyivel szemben a bizottság határozatát védi. Ha a szakértők nézete alapján minden kívánságot teljesíteni akarunk, akkor milliók megszavazására kellene magunkat elszánnunk; ma a lötenység és a holnap az ökörtünyésztés érdekében (Derültsg). A pénzügyi bizottság helyesen járt el. Ha a bizományi istálló felállítását csakugyan annyira érdekben áll a közbirtokosoknak, akkor létesítsék maguk. A földmivéleési érdekekkel szemben állítógé tapasztható figyelmen kívül hagyását szidja. Nemkülönb határozatlan vizsgálatot tart az állítást, mintha a szakértők ánktoje illétekesebb híró volna a pénzügyi bizottságnál, melyre végre is az államháztartás elbírálása is bízva van. Kéri a bizottság javaslatának elfogadását.

Széchenyi Andor gróf csak azt állította, hogy lötenyészési kérdésben kompetensebb a szakértők ánktoje, mint a pénzügyi bizottság s ezt fenntartja. Azt sem kívánta, hogy mindent a kormány csináljon, de kívánta, hogy az ország gazdaság alakul ánktoje egy esetleg ökörtünyésztésből összeálló érdekekkel egyrangba helyeztessék, a gazdaközönység nevében visszautasítja.

Szalay Imre nem szívesen polemizál Hellyvel, de kénytelen. Hogy a lötenyészők illétekesebb a pénzügyi bizottságnál, azt maga Helly bizonyította, mert ökörtünyésztésről beszélt, pedig ilyen nem is létezik (Zajos derültsg). Tizenkétfő forint miatt fukarkodni nem szabad ezért csatlakozik Széchenyi indítványához.

Horváth Gyula szintén nagy súlyt fektet arra, amit Széchenyi mondott, de ő azt hiszi, hogy jobb volna, ha várnánk a jövő budgetig, mikor e fontos célra nagyobb összeget nyújthatunk. (Helyeslés jobbfelől.)

Bethlen Andrásh gr miniszter: A kormány szükségesnek tartja a tételek megszavazását. Mert a lötenyészés befolyással van a véderőre, a gazdaságra és általánosan pedig egyik igen keressett kivitelt ciklik. (Helyeslés jobbfelől.) Ez istálló felállítására nincs szükség a nagy birtokosoknak, de igenis szükség van a közép és a kisbirtokosoknak. Am a miniszter nem terjeszthetett részletes kimutatást a létesítendő bizományi istállóról s ez az oka, hogy mint a pénzügyi bizottságban ugy most is hozzájárul e tétel törlesztéshez. Mődjában áll a miniszternek ez istálló felállítását anélkül is eszközölni, hogy e tétel megszavaztatnák. Jövőre részletes tervet fog bemutatni, s akkor kéri maga e tétel megszavazását. (Helyeslés több felől.)

Horánszky Nándor gr. Széchenyi Aladárval szemben a pénzügyi bizottságot védi s kifejti, hogy e bizottság az intézmények szükségének elbírálásánál köte-

lessége szerint az ország pénzügyi helyzetét is mindenkor tekintete vette és veszi. Tehát nem az érdeklődés hiánya, hanem a körültekintő kritika vezérli egyes dolgok elbírálásánál.

Győrfy Gyula azon meggyőződésben van, hogy e tételt gr. Széchenyi indítványához képest e háznak el kell fogadnia.

Andrássy Manó gr. teljesen ki van elégtve a miniszter kijelentése által s fölöslegesnek tart minden vitát, miután a miniszter kijelentette, hogy a bizományi istállók létező alapokból is létesíteni fogja.

Győrfy Endre a pénzügyi bizottság eljárásának megmagyarázása után szintén megnyugszik a miniszter kijelentésében.

Hofly Ignác félremagyarázott szavát igazítja helyre. Ha a miniszter ama kijelentése, hogy a közgazdasági alapról akarja létesíteni a bizományi istállók már ez idejre szól, akkor tiltakozik ellene, mert ez meghamisítása volna a budgetnek.

Széchenyi Aladár gr. miután megnyugszik a miniszter ígretében, indítványát visszavonja. Szólásra senki sem lévén följegyezve elnök a vitát bezárja. A tétel elfogadtatik.

A lövenyési tételénél Daniel Ernő előadó ígéri, hogy a kormány intézkedéseket fog tenni a totalizátor megszüntetésére.

Hermann Ottó örömmel veszi tudomásul, hogy már az előadói székéről is ilyen hangokat hall. Ehhez ő nincs hozzászokva. Magyarország erkölcsére mi nem veszelgyesebb, mint a játékdüh fokozása. Magsorsjátékot utján gyakorolják már a játékosokat is. Eppen olyan szerencsésjátéknak tartja a totalizátort, mint más, s ezért törvényt kíván a totalizátor játék eltörlésére. Kinek van szüksége a totalizátorra? Az államnak nincs, a magánsoknak pedig csak kárára szolgál. A rendőri kihágásokról szóló törvény értelmében határozati javaslatot terjeszt be, hogy a totalizátor intézményt törölje el.

Tisza István ama megjegyzésére reflektál Hermann Ottónak, hogy a totalizátor ép oly szerencsésjáték mint bármás. A sakkot kivéve, minden játék szerencsésjáték. A mai viszonyok közt a totalizátor a lötenyészés egyik lehatalmasab tényezője. Szükségessnek tartja a totalizátor fenntartását, de eltörlendőnek az e téren történt kinövészeket.

Széchenyi Aladár gr. reflektál Hermann némely hibásan idézett megjegyzéseire.

Wekerle miniszter nem azért szólal fel, hogy védelmezze a totalizátort. De a romboló hatásával szemben a kormány mindjárt gondoskodott, hogy miként lehessen a totalizátor-játék szenvedélyt korlátozni. A kormány behozta a bélyeg-illéteket, a megadóztatást ugy, hogy 2 és fél százalék jutott a kormányának a löveny-tözsédek közvetítését s mindazon tözsédektől megvonta az elárusítási engedélyt, a melyek totalizátortíreket közvetítettek; ő nem theoretikus alapon tekinti a játékszenvedélyt, de praktikus szempontból s nincs a világon az a kínai fal, mely a játékszenvedélyt végleg megszüntetné. A kormány intézkedni fog különben a szenvedély lehető korlátozása iránt.

Még Hermann Ottó és Polonyi Géza szólaltak fel a tétel ellen.

— A szabadalvú párt értekezletéből. — Budapest, november 17. (Saj. tud. táv.) A szabadalvú párt mai értekezletén Szapáry Gyula gróf miniszterelnök emelt szót, kijelenti, hogy az ugynevezett el-

keresztelési kérdésben ismertetni kívánja a párttal a kormány álláspontját. Ezután előadja, hogy a kormány fenntartja, a február 26-iki rendeletet, és nem szándékozik az 1868: t. cz. 12. §-át megváltoztatni, azt fenntartani kívánja, ha kell, törvényhozási intézkedés, esetleg az állami anyakönyvvezetés behozatala által. (Hosszantartó zajos általános helyeslés.) Csáky Albin nem kíván részletesen nyilatkozni, miután Szapáry kifejtette a kormány álláspontját. Hozzászóltak még Tisza Kálmán, Horváth Gyula, Szivák Imre mellette, Rossival és Asbóth kijelentették, hogy a kormányval ellenkező álláspontot foglalnak el.

Szerb hírek.

Belgrad, nov. 17. (Saj. tud. táv.) A „Narodny Dnevnik“ még megerősítésre váró jelentése szerint irányadó körökben híre jár, hogy a kormány alkalmas személyiséget keres a hadügyi tárca betöltésére, minthogy Grucic tábornok, tulajdonoson elvén foglalva a miniszterelnökség mellett csak a külügyi tárcaat akarja megtartani. — A trónbeszédet csütörtökre várják.

A tüdővész gyógyítása.

Berlin, nov. 17. (Saj. tud. táv.) Lévy klinikáján tegnap délelőtt mutatták be számos kiváló külföldi orvosi szak tekintély előtt a klinikán eddig kezelt és meggyógyult tuberkulózis beteget. Különös érdeklődést keltett, midőn bemutatták azt a lupusos beteget, a kin legelőször észlelték Koch gyógy-módjának teljes hatását.

Uj német miniszter.

Berlin, nov. 17. (Saj. tud. táv.) Hiteles forrásból vett értesülés szerint Lucius br. miniszter lemondása rendkívül kegyes módon elfogadtatt és a miniszter előelő rendjelelt lett kitüntette. Utódjául Heyden kerületi elnök (Odera-Frankfurt) van kizemelve, kinek kinevezését Marcor d államtitkár fogja a miniszterium ügyeit vezetni.

Óriási bukás.

London, nov. 17. (Saj. tud. táv.) A „Standard“, mely a „Baring Brothers“ céget nevezi meg ama elsőrendű cég gyanánt, mely támogatásban részesül, óvat a fölösleges aggodalomtól. A veszély és a szavtességek lokalizálva vannak. Legrosszab esetben az történetik, hogy Argentina és Uruguay felüggesztik fizetéseiket, mely esthetőség a közönység már rég el volt készülve. A csapás távolról sem lesz oly nagy, mint a Panama — vagy a Franciaországi fél-krach. A pénzpiacon mutatkozott felhők már is elvonultak, minthogy a veszély kiterjedése és elhárításának eszközei világosan láthatók. A „Times“ autoritativ kijelenti, hogy a nehézségek teljesen le vannak győzve. Általánosan elismerik, hogy az angol bankot illeti meg ezért a koszönt. A nevezett bankház kötelezettségeit 21 millió font sterlingre becsülik, a miből 15 millió elfogadott váltó. A fölösleg 3.800.000 font.

Crispi.

Róma, nov. 17. (Saj. tudósítók táv.) Crispi miniszterelnök elutasított Turinba. A turini lakomán más miniszterek is részt fognak venni.

Olaszország és a hármas szövetség.

Róma, nov. 17. (Saj. tud. táv.) Peloux volt államtitkár livornói választóihoz intézett levelében teljesen helyesli Crispi külügyi politikáját. Villa volt belügyminiszter és Bertini volt földmivéleési miniszter választói előtt a hármas szövetség fenntartása mellett nyilatkoztak.

Naptár.

November 18. Kedd. Róm. kath. naptár: Odó — Protestáns naptár: Jónó. — Görög-keleti naptár (nov. 6.): Pál. — A nap kél 7 óra 11 perccor, nyugszik 4 óra 20 percetkor.

Időjárás.

Légnymoms: reggel 7 órakor 783.2 mm., délután 2 órakor 783.7 mm. Hőmérséklet: reggel 7 órakor C° + 4.5, délután 2 órakor C° + 7.7. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor N. 3. délután 2 órakor DN. 5. — Felhőzet: reggel borult, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

HIREK.

— Izgalmas vadászat folyt le vasárnap a családi erdő Tersitinek nevezett részében, melynél majdnem emberélet esett áldozatul egy dühös vadkan agyarának.

A vadászatot, melyet Schwob Sándor kir. főerdész rendezett, jelen voltak: Fábrián László főispán, Cronenbold tábornok, Stieglitz ezredes, Cabdebó ezredes, Vászrhelyi Béla, Bohus István, Fábrián Lajos, Institoris Kálmán, Nachtnebel Ödön, Virágh Lajos, Dálnoky Nagy Lajos, Parecz György, Ortutay Gyula, Schauer Ádám, Simon Jenő, Sontagh Gyula, Sontagh Géza, Schwob Aurél, Kugler István, Andrány Kálmán, Andrány Károly, Probst Mihály, Földes Kelemen, Hidegh Kálmán, Millig Jozsef, Krón Kálmán, Szentpétery Antal.

A vadászat egész nap tartott délután csatlakoztak a társasághoz: Ehardt ezredes, Pavék ezredes, Salacz Gyula, Ormos Péter, Hász Sándor, Szathmáry Gyula.

A vadászat a lehető legjobb hangulatban folyt le. Az eredménye lett: 21 nyul, 3 róka és egy ritka szép példány vaddisznó, mely elég élénk történet csúszl magának.

A tüzelést reggel az első hajtszálnál Vászrhelyi Béla nyitotta meg. E lövésével egy rókat ejtett le.

Ugyanebben a hajtsában egy vadkan is előbukkant, az illető vadász azonban nem találta el. A vad, mely nem lett megsebesítve, ész nélkül menekült.

A hajts után a vadkan újra előkerült s mikor már a fegyverekből kiszédtek a töltést, a hajtsók között óriási lármát s sikoltozást tört ki. A puskások oda rohantak és látták, hogy a vadászno neki ugrik egy öreg hajtsónak, ki vigyázatlanul a vadkan fekhelyéhez közeledett, megkapta őt ruhájánál fogva és egy földhöz vágta, hogy elterült. Szerencsésjére a többi hajtsó nagy lármájára az állat tovafojtott, mert különben összemarozangolt. Az öreg hajtsó, kit Dum a Simonnak hívnak, így is megsebesült. A vadkan agyara a jobb keze fejét teljesen át-szurta.

A puskások erre közre fogták a veszni nem akaró vadkant és olyan tüzelést vittek véghez rajta, mely egy elefántot is megölt volna. A vadkan kapott egy golyvót és tizenhét postagolyvót. Az igaz, hogy ritka példány vala. Nem lehet megállapítani, hogy tulajdonképpen ki lötte.

A vadászlakománál gyűjtést rendeztek a szerencsétlenül járt hajtsó részére s ez a gyűjtés olyan csinos összeget jö-

Csak az inkarnátus szerző

tett olyas megjegyzést, mintha az elemi iskolai olvasó könyvekben is olvasták volna már ezt.

Lehet is annak szaván elmenni. /X.

Brooke Finchley leánya.

(Regény.)

Az „Aradi Közlöny“ számára anyagból fordította: Vászrhelyi Janika.

[13]

Ha Judith tudta volna, hogy mily közel van férje hozzá, s ha Linmore grófnő csak legtavolablról is gyanította volna fia hollétét, Judith élete másként folynék volna le, de akkor ez a történet sem iratott volna.

A fiatal leány, ki oly hirtelen, váratlanul lön a szegénységből kiragadvá, dacára a gazdagságából kifolyó folytonos változásoknak, szórakozásnak, nem szűnt meg folyton Brookera gondolni; vágyai netovábbját mindenkor újabb egyesülésük eszméje képezte. Nem is gyanította, hogy még az az idő is eljön, mikor ő mindent el fog követni, hogy a világ Brookeal való házasságát meg ne tudja.

Judith minden percében várta férje hazatérését; s a pillanatot, midőn kimagyarázhatja, hogy miért érdeklődött a legcsekélyebb dolgok iránt is Linmore Lodgiban. Ezalatt bejárta a kertet, a kastélyt; ismeretséget kötött a környezettel, s élvezte a benyomásokat, melyek mint ugyanannyi ujdonság hatottak lelkére. Itt mindenki szerette őt, de különösen az öreg grófnőnek volt Judith nagy kedvence, mert anya létere, nem tarthatta magát, hogy szeretetét fiáról ne beszéljen, s Judith, ugy vette észre, olyan szívesen hallgatta, ha róla volt szó.

Egyszer, egy gyönyörű derült reggelen lady Linmore és Judith a kertben

sétáltak, midőn ez utóbbinak szeme hirtelen megakadt egy megkapó látványon. Egy festői kéménycsoport, mely szintén a kastély egy részét képezte, volt a nap által rendkívül szépen megvilágítva; a fény és árnyék váltakozásai s a különböző színek összbenyomása még egy nem műtértőre is elragadólag hatottak.

— Mily szépen aranyozza be a nap azt a kéménycsoportot, — kiáltott Judith, — be régi lehet már ez a kastély, lady Linmore?

— Csak kétszáz éves, kedvesem, — felelé az öreg grófnő, szemeit a szép látványra emelvén; egyikük se gyanította, mily keserű emlékek fogják őket a jövőben ezen piros kéményekhez fűzni.

— Kétszáz év, sok idő, — szóló Judith elgondolkozva, — de — s aztán elmosolyogta magát, — egy ház annyival hosszabb életű is, mint egy emberi lény.

— Egy házat lehet folyton javítani, kedvesem, — veté ellen lady Linmore, — különben az sem tart oly sokáig. Ez a kastély lázas időkben emeltetett, a Stuartok uralkodása alatt.

— Igazán művész lehetett e kitűnő ízléssel bírhatott, bárki építette is, — szóló Judith ismét a kéményekre tekintve. Hirtelen jóízű gondatlan nevetésbe tört ki.

— Én igazán csodálom, hogy még mindeddig soha sem történt semmibajuk. Ha én rabló volnék és ki akarám rabolni a kastélyt, azt hiszem, egész könnyen bejuthatnék a kéményeken át a háza; egész gyermekjátéknak néz ki egyik tetőről a másikra mászni, és az üldözöttes esetében pompás rejtekhelyekkel is szolgálhat a kémények.

— Igaza van! Oh hányszor szokott meg ezen az uton az én kedves Brookeom a vendégek előtt. Ah, ő nem csak rendkívül szép fiu, hanem pompás tornász is volt, az én Brookeom. Tanulókorában, hányszor követte el azt a csinyt, hogy oda szokott, ahhoz az ablakhoz, kiugrott a tetőre, s onnan a kémények felé

vette utját; ott egyik tetőről a másikra csuszva végre keresztül mászott a falon s a nevelő üthette bottal a nyomát. Egy-szer egy egész délután ott ült a kémények közt, míg mr. Groping, a nevelő, tüvé tette érte a környéket. Ah azok a szép idők, mikor még drága fiam is itt volt; mennyire óhajtanám, hogy ő is ismerhette volna Brookeot.

Elénk pár óntőtte el Judith bájos arcát, s zive hevesen dobogni kezdett, mert arra gondolt, hogy ha majd a sűrűnyé által visszahívott Brooke megjelen és mindent fölfedez, mint fogja ő majd anyáskájának, a grófnőnek mindkét kezét megfogni, s őt a mai beszélgetésre emlékeztetni. Mennyire szerette Judith Brooke diáksinjait hallgatni; mint hasonlított ez a ma elmesélt kaland is Brookera, ez a rendkívüli ügyesség, melylyel nevelőt kiájtotta.

Szegény Judith! és szegény grófnő! Mindkettőjüknek el volt rendelve a végzettről, hogy ezt a beszélgetést el ne feledjék; csakhogy ez a visszaemlékezés nem volt kellemes. Inkább szomorú, kezdettől végig nagyon szomorú.

Judithon kívül még igen sok vendége volt ez összel Linmore Lodgának; s miss Gray gondolatai is folyton itten jártak.

Nagy nehezen, végre sikerült miss Craynak rávenni Sarahot, hogy őt meglátogassa. De ez nem sok örömet szerzett neki. Sarah ugyan hajlandó volt sokat mesélni urnőjéről, de mindaz amit róla mondott, csak növelte miss Cray irigységét és gyűlöletét.

— Judith talán már sohasem is említ engem? — kérde miss Cray tréfás mosollyal.

Hát bizony legfeljebb minden szent napban egyszer, — felelé Sarah, van neki egyéb, mulatságosabb, amire gondoljon. Egészen más életet él most, mint itten. Nem mosogat, foldoz és takarít egész nap, hanem bennül a legszebb

kaupén s a sok uri népség körülötte, és örülnek a grófk, ha őt kiszolgálhatják, nem hogy ő szolgáljon.

— Sarah, én nagyon szeretnék hugommal beszélni, ime itt van egy arany, ez a magág, ha kieszközöl nekem a találkozózt vele. Ne szabadkozzék! Hisz én vagyok Judithnak egyetlen rokona; vagy talán rosszalja azt, hogy hugom iránt szerető érzelmeket táplálok?

— Na pedig, míg én itt voltam nem sok látászatja volt a szeretetének, s én nem is hiszem, hogy most is szeretné. Utálom az alattomoságot, és így nem is teszek semmit; különben ugy is tudom, miss Ju rán sem hallgatna.

Miss Gray erre zsebkendőjét szeméi elé emelte, cintha sirna, de Sarah nem hitt neki, s csöppet sem volt meghatva általa.

— Na, de most már ajánlom is magamat, miss Gray; hát majd megmondom öszintén miss Junak, hogy itt voltam őnt meglátogatni, és hogy őn nagyon szeretne vele beszélni; de azért az arany nem kell, itt van ni, ide tesszem az asztalra.

— Sarah, tegye meg kérem, maga megteheti, — könyörgött miss Gray. — Mondja neki, hogy beteg vagyok, és elhagyattam, s hogy ugy vágyódom néhány szava után; hiszen Judith jószívű és majd csak megszán.

Sarah nevetett. — Miss Ju csakugyan nagyon jó szívű, de színlmat és szeretetet csak azok iránt érez, kik őtet is szeretik. En azt hiszem, hogy miss Ju nem sokáig marad kisaszonynak, hiszen olyan szép, és máris egyik kastélyból a másikba hívják. Ezer kár, hogy mr. Brooke a világ másik végére ment, milyan jó férj lett volna miss Ju számára.

(Folytatása következik.)

védelmezett, hogy az öreg így kiállt fel:

— A jövő vasárnapra akár a másik kezemet is felajánlom egy vadkacnának.

A társaság a legjobb kedélyhangulatban hagyta el az erdőt.

Szoligabiroseg megvizsgálása. Fábrián László főispán Szatmáry Gyula alispán és Dálnoky Nagy Lajos főispán titkár kíséretében Kisjenőbe utazott tegnap, az ottani szolgabírói hivatal megvizsgálása végett.

Erdekes válpör indul meg Aradon legközelebb most már másodszor. Az ország egyik leghíresebb komikus színésze már régen megindította a válpört neje ellen, azonban a kir. törvényszék nem talált elég okot arra, hogy a házastársakat szétválassza. Most azonban a feleség — ex-férj „tudta és beleegyezése nélkül” — ahogy komikusunk magát kifejezi, — egy gyönyörű kis fiúnak adott életet. Komikusunk azt hiszi, hogy most már a királyi törvényszék is elég nagy oknak fogja találni a kicsikét arra, hogy a házastársakat, kik már hosszú évek során élnek külön, elválassza. A válpört egyik aradi ügyvéd viszi.

Aradváros igazoló választmánya tegnap ülést tartott Varjassy József elnök elnöklése alatt és összeállította a második kerület szavazóinak lajstromát és átadta a polgármesternek. E lajstromatndvaleműködéséért van szükség, mert november 23-án a második kerületben egy városi képviselőt választanak.

Tanulmány Kochnál. Herz Andor dr. bold. Herz Miksa fia, bécsi orvos, mint értesülünk, közelebbről Aradon szándékoskint letelepedni. Mielőtt azonban ezt tenné, Berlinbe utazik, hogy ott tanulmányozza Kochnak a tudóvesz gyógyítására szolgáló találmányát.

Nyilvános köszönet. Rétly Lipót ur, a magyarországi könyvnyomdászok aradi kerületének t. b. elnöke, névnapja alkalmából, 20 forintot adományozott egyetemeneknek, mely nagylelkű adományért fogadják az egyetemenek köszönetét. Arad, 1890. november 17-én. A választmány.

Állatorvosok működési területe. A földművelésügyi miniszter tüzetes tájékoztató óhajátval szerezni arról, hogy a vármegye területén hány járási (vármegyei) állatorvos működik, és egyes hatóságai állatorvosok működési területe milyen kiterjedésű, azaz hány községre terjed ki, és végre, hogy az egyes hatóságai állatorvosok működési területén mekkora a lakosság száma és a ló és szarvasmarha állomány, mindezekről egy rovatos kimutatás felterjesztését rendel el a miniszter.

Tizenháromezer forintos alapítvány. A „Szabadság” írja: Dícséretes és nemes szívre, felekülte gondolkodásra valló tényleg értesítik lapunkat Nagy-Szalontáról. Sternthal Adolf és neje Steiner Terézia, aradmenti és biharmegyei bírtokosok a nagyszalontai kisdóvóvásközöskijaira közelebb szép alapítványt tettek. Nagy-Szalontán levő egyik házukat — mely legkevésbé nyolcezer forintot ér — alapítványképpen átboctották a város tulajdonába, hogy az mindenkorra egy kisdóvó intézet helyisége gyanúnt szolgáljon. A kisdóvó intézet fizetésére külön határoztak forintos alapítványt bíztosították. A nemes szívű alapítók maguk fogják az intézetet berendezni s a mai kor igényei szerint tan-és mindenféle eszközökkel teljesen felszerelt állapotban adják át rendelkezésnek. Az alapítvány minden felekezeseti jellegűt kizár. Sőt világosan fenn tartja, hogy vallásfelekezesetet egyáltalán nem ismer, hanem a kisdóvó nevelés annyira fontos ügyének országos érdekből kíván tényezőjévé lenni. Evégre az intézet vezetését a képviselőtestület kebeléből választandó bizottság kezébe tették le. Mig a felügyeletet a törvényhatóság s illetve kultuszminiszter gyakorolja. Az alapítók ezen nemes lelkű alhatározásukkal több mint 17,000 forint terjedő áldozatot hoztak a gyermek-nevelés oltárára. Nagylelkű tényüket örömmel hozzuk nyilvánosságra s azt hisszük, mások előtt is buzdító példa gyanúnt fog szolgálni, annál is inkább, mert alig van a közművelődésnek olyan ága, mely méltóbban számot tarthatna a társadalom támogatására, mint a zsenge gyermekek kelte neveléséről való gondoskodás.

Esküvő. Polifka Antal, magy. kir. államasuti kalauz, tegnap vezette oltárhoz öz. Műnáchné kedves leányát Annát.

Az aradi cipészek alakuló gyűlése. Az aradi cipészek segélyező-egyesülete vasárnap alakuló ülést tartott a tagok nagy érdeklődése mellett. A hatóságot Keller Elemér rendőrhadnagy képviselte. Megválasztották elnöké Kádacs Pétert, alelnöké Tóth Istvánt, jegyzővé Zóharis Pétert. A közgyűlés a legszébb rendben folyt le.

Halálozás. A következő gyászjelentést tettük: A cs. kir. szab. Adriai biztosító társulat aradi vezérigazgatója fájdalommal tudatja Beck Károly urnak számos éveken át volt buzgó és tevékeny tisztviselőjének folyó hó 17-én este

fél 7 órakor életének 33-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 17-én délután 3 órakor lettek a Vadászkerületbe 11-ik számú házból örök nyugalomra helyezve. Béke hamvaira.

Hirdetmény. A vértanuszoborra adott koszorú kiállításra az árucarnokban nyitva van naponkint d. e. 9-től 1-ig. d. u. 2-től 5-ig. — Belépti díj 10 kr. gyermekeknek 5 kr.

Eljegyzés. Marmorstein Dániel, jöhrü kereskedő Mezőberényből, s napokban jegyezze el magának Löwy Józsa kisasszonyt, Löwy Márk aradi izr. árvaaházi nevelőnek kedves leányát.

A kiállítási bizottság köszönete. Az alföldi és délmagyarországi általános kiállítás végrehajtó bizottsága a következő levelet intézte szerkesztőségünkhez: Tekintetes Szerkesztő Ur.

A múlt hó 15-ikén bezárt, alföldi és délmagyarországi általános kiállításnak minden tekintetben olyan sikere volt, mely örömmel tölti el a nagy kiállításban részt vett tényezőket, mint Arad szab. kir. város egész közönségét.

Hogy közérdekű vállalkozásunk eme sikerét érte el, azt jól részben tulajdonítjuk annak az önzetlen, hazafias, meleg támogatásnak, melyben a magyar sajtó s annak sorában tisztelt szerkesztő ur becses lapja, a kiállítás ügyét kezdettől fogva részesítette, közleményeink szives közlése, a kiállítás tüzetes ismertetése s a közönség érdeklődésének arra irányozása által haphatósan gyámoltiván benünk.

Kedves köteleességet kívánunk teljesíteni, midőn ezért hálás köszönetünket fejezzük ki, biztosítván, hogy szerkesztő urnak kiállításunk körüli bugosárgát minden aradi iparos mindenkor őszinte elismeréssel fog emlékezni.

Hazafias tisztelettel
Aradon, 1890. november 14.

Iff. Kristófy, E. Illés, titkár.

Sport. A csanádmegei agrárszörnyevet hó 9-én s ezt követő napokon tartott elegy agráversenye következőleg folyt le:

- Nevezések:
- Rónay László Szellő idősb. vörös-czirmos kanca.
  - Iff. Návay Lajos Grisette 1 éves hanvas szuka.
  - Gipsy „fokete”
  - Gerliczi Ferencz br. Lidérez 3 é. vör. czirm. kan.
  - „Mikádó” idősb fekete
  - „Spiridon” fakó szuka.
  - Návay Géza Préda 1 éves hanvas szuka.
  - Eckhardt Oszkár Judit 4 „kan.
  - „Csóka 3 „szuka.
  - Blaskovich Aladár Pirók 4 „vörös
  - „Gyémánt 2 „fekete
  - „Daru 2 „hanvas kan.
  - „Pirók

Páros futások:

I. Összevetés.

Juditó	Mikádó	Csóka	Csóka
Mikádó	Grisette	Csóka	
Gipsy	Daru	Szellő	leestek
Daru	Pirók	Lidérez	
Pirók	Spiridon	Gyémánt	Gyémánt
		Préda	

II. Összevetés.

Mikádó	Mikádó	
Csóka	Csóka	
Daru	Daru	
Pirók	Pirók	
Gyémánt	Gyémánt	
erővesztő	erővesztő	

III. Összevetés.

Mikádó	Mikádó	Gyémánt.
Daru	Gyémánt	Gyémánt
Gyémánt	erővesztő	

szerint Gyémánt a tiszteletdíjat, Mikádó pedig a téték felét érdemelte ki.

Tolvajlás a vasuton. Berényi Samu utazó Aradról Szegedre utaztatában Makón kiszállt néhány percze a kóupéból s e rövid idő alatt mintegy 50 ft értékű ruhaneműt tartalmazó bőröndje eltűnt. A kupában levők azt állítják, hogy valami munkás kinevészt ember vitte el, de ők nem gyanakodtak, azt híven, hogy a tulajdonos megbízása folytán cselekszik.

A mácsai falkavadásztársaság mai meetje a Vásárhelyi-csárdánál lesz délelőtt 11 órakor.

„Csanád eredete.” Budapeston a történelmi társulat közelebbi ülésén, Csanádmegei is élénken érdeklő dologgal foglalkoztak. Ugyanis a Csanád név eredetéről tartott Örtvay Tivadár felolvasást az Atony- és Csanádmegei birtokviszonyai Délmagyarországon” címen. Az Atony- és Csanádmegei birtokviszonyai: Atonyt és Csanádot legelőbb a „Vita S. Girardi” említi fel. Atony egy Szt.-István ellen fellázott magyar főúr volt, Csanád pedig előbb Atony, utóbb Szt.-István vezére. Egy 1247., 1256. és 1337. évi okirat megismerteti a Csanádmegei birtokait, mig az Atony nemzetségei ismeretlenek előttünk. Egy 1329. évi okirat azonban, említve az Atonymonostort, sejtini engedi, hogy az Atony nemzetségi birtokai ép úgy mint a Csanádmegei birtokai az Alsó-Maros vidékén feküdtek. És valóban az Atonymemzetségi birtokai azonosak a Csanádmegei birtokaiéval. Ez is, az is a Maros-Tisza Aranközben birtokolt. Ezt az egész területet az Atonymemzetségi a honfoglalás idején megszállással vette birtokába. Atony legyőzése után e nagy kiterjedésű birtokkomplexum a király kezébe került, ki azt részben a győztes Csanádnak adományozta, részben az akkor alapított csanádi püspökségnek juttatta, részben pedig az Atonymemzetségi meghódított családai kezébe hagyta. Hogy a Csanádmegei alsó-marosvidéki jóságai adományos és szállásjóságok voltak, kétségtelen. A Csanádmegei eredeti hazája Erdély s nem Délmagyarországot, sem a Duna-Tiszaköz. Erdélyből jött, Csanád vezér az erdélyi Gyulának leveretése után Délmagyarországba, itt a magáról elnevezett nemzetséget alapítva. Ha e nemzetségi Délmagyarországon eredeti megszálló

nemzetségi lett volna, akkor Csanád, Doboka, Gyula nevé helyiségek volnaának itt. Azonban ilyeneknek semmi nyoma e vidéken. A mai Csanád helyiség későbbben kapta e nevet. Eredetileg nem Marosvár volt. Csanád vármegye neve is későbbi. Makó, Wappaüle is későbbi elnevezések. Előbbi nevek Völnek és Kükényér. Hogy Csanád nemzetsége tényleg csak később s nem a honfoglalás idején te epedett le Délmagyarországon, azt az is mutatja, hogy még Csanád vezér alapított itt nemzetsége számára közös temetkező helyet: Oroszlánmonostorban, a miért is e hely közös birtok maradt azután is, hogy a nemzetségi jóságok felosztásra kerültek.

Sértés tolvajlás. A Borossebes közleiben fekvő Muglonk nevű erdőből elloptak ismeretlen tettesek 13 darab sertést. A tolvajokat nyomozza a csendőrség.

A kir. államvasutak igazgatósága tudatja, hogy kocsjai rakodási idejének leszállítása tárgyában f. évi október hó 16-án kelt 91581. sz. intézkedését november hó 16-ével kereskedelemügyi miniszter ur Ó Nagyméltóságának rendelkezésére hatályon kívül helyezte.

Közönetnyilvánítás. Az aradi izr. jótékony-egylet részéről kibocsátott felhívás következtében adományozni sziveskedtek: Pollak Károly, Weidenfeld Lajos 10—10 frtot, Marek Sámuel, Wechsler Ede, Meier Sámuel, Weiss Dávid, Herzel Bernát, Friedmann Lajos, Wallfisch Armin, Assaal Adolf, Abraham, Braun, és Kohn, Schreyer Nanetta, Spitzer Sarolta 5—5 frtot, Nasch Agrignon, Dentsch Babetta, Spiegel Lipót 3—3 frtot, Lendvai Sándorné, Steiner Lipót 2—2 frtot, Assaal Armin egy fél öl tűzfát, összesen 94 frtot és fél öl tűzfát. Előbbi kimutatás szerint 130 ft és 5 és fél öl tűzifa, fösszege 224 ft és 6 öl tűzifa, mely nemesszivű adományokért az igen tisztelt adakozóknak hálás köszönet fejeztetik ki. Arad, 1890. évi november 17-én. L. u. t. g. Adolf, elnök.

A bor története. Perzsiában ősrégi legenda beszél a bor eredetéről. A szőlő nedvét eleinte szépitő szörny használták, mely puhán tartotta az arcot és a kezét. Dzsamil király rá, hogyan lesz a szőlő nedvből bor. A király 1200 évvel előbb született a bibliai böcs Salamonnál; a bor tehát a legenda szerint is az ősidőkből való. Ez a király és hölgyei a téli időszakban nélkülöztek a szőlőből való szépitőt, mert szőlő csak nyáron volt. Dzsamil tehát megparancsolta, hogy még annak idején gyűjtésnek össze szőlőleve s tegyék el. Mikor aztán a király egy edényt felnyitott, meglepte a lézokatlan illata, megisztat színe. A változást észrevevén, nem mert vele mosakodni, hanem szolgájára bízta, hogy izlelje meg, hátha mérgecs. A szolga savanyúnak találta és kérte királyt, hogy ne nyuljon hozzá. Bizonyosan mérőggé változott. Az edényt lemet lezarták és félre tették. Hónapok múlva a király egyik kedvelt nője főfájásban szenvedett s annyira elkecseregett, hogy véget akart vetni életének, eszébe jutott a mérge, elővette s ivott belőle. Néhány perc múlva egészen neki vidult, főfájása is megszűnt. Még többet ivott; ekkor elaludt mélyen, s mikor felébredt, egészségesnek érezte magát. Elmondta a királynak, hogy mitől gyógyult meg. Dzsamil szintén ivott a szőlő nedvből, izlett neki s ő is jókedvet kapott. Mindjárt megparancsolta, hogy minél több szőlőnedvet tegyenek el neki télire.

Közöltött pinczer. Agoston Arpád pinczer, Wittmann Károly veudégőléből „ismeretlen helyre távozott”, mint a hivatalos körözés mondja, Országszerte keresik.

Razzia. A rendőrség vasárnap razzia-t tartott, melynél 6 darab kegyetlenül berugott ember és 6 csavargó került a hálózába.

A tudóvesz gyógyítása. Berlinből jelentik, hogy ama tulzó várakozásokkal szemben, melyeket a gümökör elleni küzdelemhez fűznek, hangozozta a legfőbb közegészségügyi tanács, hogy a korszakalkotó gyógyászati vívmány előnyei csak szigoruan tudományos, előítélettel ment vizsgálódás és a Koch-féle gyógyszer ésszerű alkalmazása által biztosíthatók, csak így kerülhetők el a szenvedők félrevezetői és a koserü családások. Végül elhatározta a legfőbb közegészségügyi tanács, hogy a gümökör gyógyításának kérdése mellett beható tanulmány tárgyává teszi azon épp oly fontos kérdést is, miként volna megakadályozható e kór továbbterjedése. Ez ügy tanulmányozására a legfőbb közegészségügyi tanács járványi bizottsága nyert megbízást. Mint Berlinből távira-tilag jelentik, Pohl egy svéd orvos barátjának azt sürgönyözte, hogy a gyógy-módnk k s az orvosok számára való utasításoknak közzététele néhány hét múlva fog megtörténni. Főlöskéges Berlinbe utazni. Egy stockholmi betegnek Koch tanár azt írta, hogy mihelyt előadását az orvosi egyletben megtartotta, klinikát fog nyitni, melyben azonban az első hathétben csak berlini betegek vétetnek föl; ezután, a mennyire a körülmények engedik, a föld minden részéből való betegek is fölvetetnek.

A bécsi legfőbb közegészségügyi tanács két tagja egy klinikai orvos és egy bakteriologus, Berlinbe mentek tanulmányozni Koch gyógyeljársát. A küldötték oltóanyagot fognak magukkal hozni. Egyebet ezidő szerint nem is lehet Berlinben elérni, mert a gyógyszer összetételét Koch csak több hónap múlva fogja nyilvánosságra hozni, mikor már a

világ összes klinikái közlik az elért eredményeket. Ez a szer — mint mondják rohamos hatásu, csak hogy óvatosan kell kezelni. A nevezetteknek kívül Berlinbe mennek Kahler és Nothnagel tanárok aszistensei és Schrötter távira-tilag kérték fel oltóanyag átengedésére. Bécsben már megkezdtek a beoltásokat a klinikán.

Szörnyű katasztrófa. Szalonikiből jelent egy távira-t: Szombaton éjjel egy katonai különvonat, mely Úszkútból Szalonikibe katonaságot szállított, Topsisinnál kikilt. A kikiltást árviz okozta. A kikiltás következtében negyven ember életét veszette és ugyanannyi megsebesült. Nolez vasuti kocsi összezúzott. Az azonnal megindított mentési munkálatok folytak. A falvak és vidékek többfelé el vannak árasztva. A vasuti és kocsi forgalom szünetel.

Rövid hírek. Nagyváradon a „Gyermekbarátgyelet” már megkezdte működését, száz szegény gyermek részére gondoskodva meleg ebédről. — Mezőhegyesről írják, hogy „Urabátyám”, a kitiűnő telivőr a legjobb egészségnek örövend, tehát téves volt az a hír, mintha kimúlt volna. — Deveserben Trafik Ferencz iparos udvarán egy vev szőlőt, mely egész lugast beborít, ez idén tizenhat akó bort termelt. — Szomorú vége lett a Szentléányfalván történt telepítésnek: ma ütök meg a dobot másfélszáz család hajléka fölött, mert az örökvétséget, haazonbért, adót nem fizettek meg. — Vasa s közelebben Szücs Antal gazda pézskérdés miatt összepörölt a vejével, Takács Jánosossal s mikor ez bántalmazni akarta, az öreg lekapta a falról puskáját és agyonlőtte a vejét; aztán maga jelentkezett a pécsi főszolgabírónál, ki átadta az ügyességnek.

„Az Entreprie des pompes funéres” első te-metőröndje-intezet Aradon tudatja Széleskán Koszta, 189. évi november hó 22-én, életének 42. évében bekövetkezett halálát. Hült tetemei november hó 17-én, délután 3 órakor fognak Kórház-ut-csából a helybeli kőszirkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Színház.

„Az örmény” második előadása szintén nagy közönséget vonzott a színházba. A czélszerű húzások sokkal gördülékenyebbé tették az előadást és a szereplők összetanulása összehavogóbbá. Bárna a nyitányt tegnap is zajosan megtapsolták, valamint Somló új dala-it, Kövegy kuplót, Nyilassy örményét szintén. Nyilassy ma elemében volt és össze sem lehetett hasonlítani tegnapi örményét az elsővel. A harmadik felvonásban Somló és Palotay rendezők néma affairje (a nagy siettségben összehúzódnak, virágcsokrok széthulnak, néma veszekedés, aztán kósztyűdobás) roppant derűtséget keltett. Végül Nyilassy az „Örült” helyett ezt a mondást adta elő:

„En nem kamédiázok, hanem jöjjenek velem Szamosújvárra, ott van nekem ezer darab úker, és aztán azt nézzék meg, mikor én ezeket dirigálom.”

A közönség újra jól mulatott a darabon, mely nem nagy igényű, de annak, a mit akart, megfelelt: egy estét végig mulattatni.

Az örményről a „Neimzet” így ír: „Az örmény” czim alatt pénteken Aradon új szüdarabot adtak elő, a melynek nagyon szép sikere volt. Szerzője Törös Tivadár, az „Aradi Közlöny” segedszerkesztője, a ki kipróbált tollú író s a ki a darabjával bizonyított tett róla, hogy van hivatása a színművészhez is.

„Az örmény” életkép és ugynevezett „helyi darab”, a mennyiben ott játszik Aradon és környékén. Főszereplője, az örmény, egy rendkívül mulatságos, eleven alak, a ki egész estén át derűtséggel tartja a közönséget; a komikusok bizony-nyal kapni fognak rajta. Nyilasi, az aradi színház komikusa például kabinet alakot csinált belőle és jargonjával, élceivel a mulatságos helyzetekkel bőven adott alkalmat nevetésre is, tapsra is. Somlóné egy oláh fíta szerepével és dalaival való-sággal elragadta a közönséget. „Sti-tu...” kezletű oláh dalát háromszor énekelte el. Kitiűnő gondolát Töröstől a darab egy zsidó alakja, a ki a mellett, hogy szatócskodik, hozzá még antiszemita is. Kövessijászotta nagy hatással, Doroghi Laurának, a ki kedvence az aradiaknak, szintén hálás szerep jutott, még pedig énekes, melylyől azonban a szöveggel is, a nótákkal is egyaránt nagy tetszést aratott. Szeropel a darabban egy reporter is, a ki Szilágyi mutatott be s a ki különösen egy reporter-valszerért kapott sok tapsot. Az epizódszerepek közül Arányi Bella a magévál rendkívül nagy hatást ért el és sok tapsot aratott; vole együtt Tapolezai Dezső is. A darabhoz Barna Lásó karmester írta a dalokat, melyeknek mindenike életre való. Töröst minden felvonás után a lámpák elé hív-ták, tapsolták lelkesen s a első fölvonás után még koszorut is nyújtottak neki föl. Azonkívül Barnának is, a szereplők-nek is bőven kijutott a kihívásból, taps-ból. „Az örmény” Aradinak cassadarabja lesz és zajos sikeréből remélni lehet, hogy több igazgató is pályázni fog rá.

(—k—r.)

Közgazdaság.

Termény-üzleti hetiszemle.

(Saját tudósítónktól.)

— November 16. —

A kedvező időjárás beálltával láthatóan javultak a vetések, buza, rozs, őszi árpa, repce, aránylag kielégítők. Szántásvetés minövenét folytatásban van. A mediófizetések eléggé rendszeresen

folytak, fizetés-képtelenségek nem fordul-tak elő.

Gabona üzlet: A külföldi piacok legnagyobb részén a hét folyamán alatt lanyha árrányzat uralkodott. New-York, London, Páris, a svájcz és németországi gabona-tözsdek a hét végén úgy buzára — mint lisztre nézve árcsökkenést jeleztek.

A budapesti piacon élénken kezdődött a heti forgalom, de a külföldi jelenté-sék folytán itt is beállott a reakció, malmok majdnem egészen beszűntették a vásárlást, ugyannyira, hogy a zárjegyzés buzára nézve jó 15 krajczarral olcsóbb az utolsóelőtti hétnél. Összforogalom buza — 90,000 métermázsza. Az árak suly-minőség szerint 7 frt 99 kr — 8 frt 13 kr közt váltakoztak métermázsánkat.

Rozs: Kevés forgalom, gyenge vétel-kezd, lanyha árrányzat; jegyzetett 7 frt 20 kr — 7 frt 35 kr pr 100 kiló.

Árpa: Igen korlátolt üzletkérés. A kivitel szünetel, sűrűződek vettek néhány tételt, legfinomabb, legnehezebb árpát 7 frt 50 — 8 frt 20 kr métermázsánkat — közönséges árpa jegyzetett 6 frt 50 — 6 frt 80 kr minőség szerint.

Tengeri: Szilárd árrányzat 7000 métermázsza tavalyi adatok ol 6 frt 70 kr árban. Idei kukoriceza jegyzetett: deczemberi szállításra 5 frt 85 kr.

1891. januáriusra 5 frt 90 krtól 5 frt 95 krig zárjegyzés.

1891. május-juniúsira: 6 frt 22 kr. pénz, 6 frt 24 kr. árú.

Zab: Csak fogyasztási forgalom, cseudes árrányzat, jegyzetett minőség és suly szerint: 6 frt 80 krtól 7 frt 30 kr métermázsánkat; tavaszi szállításra: 7 frt 35 kr. pénz, 7 frt 37 kr. árú.

Határidő-szállításra jegyez-tettek: Buza; tavaszra szállítandó 7 frt 95 krtól 7 frt 99 krig.

Tengeri: juniusi szállításra 6 frt 22 krtól 6 frt 27 krig.

Zab: tavaszi szállításra 7 frt 37 kr. Kaposztarépce: augusztus-tól szeptemberig (1891) 13 frt 50 krtól 13 frt 60 kr. métermázsánkat.

Liszt: A kivitel szük keretben folyt. A belöldi fogyasztásra élénkebb kereslet, árak változóltak, zárjegyzések, No. 0 sz. 15 ft, 1. sz. 14 ft 10 kr, 2. sz. 14 ft 50 kr, 3. sz. 14 ft 10 kr, 4. sz. 13 ft 70 kr, 5. sz. 13 ft 20 kr, 6. sz. 12 ft 60 kr, 7. sz. 11 ft 80 kr, 8. sz. 11 ft 20 kr, 8¹/₂ sz. 10 ft 80 kr, 8³/₄ sz. 9 ft 20 kr, 9. sz. 8 ft. F. 4 ft 60 kr, G. 4 ft 30 kr pr 200 kilo brutto mint netto.

Hüvelyes vetemények. Bab: mérsékelt fogyasztási forgalom, jegyzetett 7 frt 50 — 10 frt 50 krig.

Lenos: mérsékelt fogyasztási for-galom, jegyzetett 7 frt — 9 frtig.

Köleskása: mérsék fogyasztási forgalom, jegyzetett 11 frt 50 kr — 13 forint.

Borsó: mérsékelt fogyasztási for-galom, jegyzetett 11 frt — 14 frtig minőség szerint métermázsánkat.

Kendermag: jegyzetett 11 frt-tól 11 frt 50 kr métermázsánkat.

Mohaimag: jegyzetett 6 frt 50 kr. métermázsánkat.

Repece: Eladatott közel 1000 mé-termázsza 12 frt 60 kr. árban métermáz-szánkat.

Szilva: Igen szilárd, külföldi szállítá-sra keresve, eladatott 6003—6003 mé-termázsza 15—17 frtig, minőség és szár-mazás (Provenienz) szerint per 56 kiló.

Szilva-i-z (lekvár): Eladatott 2500 métermázsza 25—26 frtig.

Méz: 20 métermázsza elkelt 29 frt 50 kr métermázsánkat.

Dió: Erdélyi elsőrendű 27—28 frt, nagyváradi 19—20, boszniai 15—16 frtig métermázsánkat.

Szalonna: Gyenge kínálat mel-lett jegyzetett 47 frtől 47 frt 50 krig, Szalonna füstölt: Gyenge kínálat mellett jegyzetett 52 frtől 52 frt 50 kr pr. 100 kiló.

Faggyu: Árat tartva, jegyzetett 36 frtől 37 frtig métermázsánkat.

Szesz: Igen szilárd, jó kereset, változatlan árak.

Ertékű zside: Kellemes hangul-at a magyar hitelbank, kereskedelmi bank s több más hazai vállalatok rész-vényeire nézve, élénk forgalom és emel-kező árak mellett.

(L. D.)

Vegyes közlemények.

Budapesti gabonatözsde.

November 17.

Gyenge kínálat, korlátolt vételkezd, lanyha árrányzat, 500 métermázsza forgalom, 5 krral ol-árak. Tavaszi buza 7.97—98; kukoriceza 6.24—6.25; zab 7.37—7.38; 1891. évi repce 13.50—60.

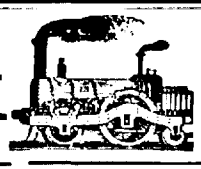
Szeszüzlet.

November 17.

B. Szesz: Készára nagyban 52.50; kicsinyben 53.—; hordó nélkül, per 100 l. % be-értve 3

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról-Budapestre.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	12.10 d. u.	7.45 reg.	9.05 este	6.46 reg.	5.22 d. u.
Kurtics	12.37 "	8.10 "	9.38 "	7.25 "	6.08 este
Csaba	1.54 "	9.14 "	11.05 éjjel	8.51 d. e.	7.51 "
Szolnok	4.47 "	11.51 "	2.25 reg.	érkezik	—
Budapest érkezik	7.45 este	1.55 d. u.	5.50 "	—	—
Bécs d. v. l.	6.05 reg.	7. — este	1.40 d. u.	—	—

Budapestről-Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Bécs d. v. l. indul	11. — éjjel	8. — reg.	3.25 d. u.	—	—
Budapest	8.15 reg.	2. — d. u.	9.40 este	—	—
Szolnok	1.18 d. e.	4.20 "	1.12 éjjel	—	—
Csaba	2.18 d. e.	6.47 este	3.55 reg.	4.40 reg.	4.08 d. u.
Kurtics	3.28 "	7.46 "	5.01 "	6.11 "	6.12 este
Arad érkezik	3.50 "	8.10 "	5.27 "	6.45 "	1.45 "

Aradról-Gyfehérvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy. vonat
Arad ind.	4.10 du.	5.50 reg.	2.20 du.	Predeál ind.	9.12 éj.	9.12 éj.	—
Győrök	4.46 "	6.23 "	3.05 "	Brassó	10.32 "	4. — reg.	—
Paulia	4.58 "	6.34 "	3.22 "	Kolozsvár	11.02 "	8.30 d.	—
Radna	5.16 "	6.52 "	3.39 "	Törös	4.51 reg.	12.59 d.u.	—
Soborsin	6.33 "	8.20 d. v.	érk.	Gyulafehérv.	5.27 "	1.31 "	—
M-Illye	7.38 este	9.32 "	—	Piski	7.10 "	3.37 "	—
Déva	8.14 "	10.18 "	—	Déva	7.26 "	3.53 "	—
Piski	8.48 "	10.44 "	—	Maros-Illye	8.10 "	4.48 "	—
Gyfehérv. ér.	10.10 éj.	12.19 d.u.	—	Soborsin	9.17 d.e.	5.55 "	—
Törös	10.44 "	12.58 "	—	Radna	10.38 "	7.31 este	5.49 r.
Kolozsvár	4.53 reg.	5.28 "	—	Paulia	10.51 "	7.50 "	6.06 "
Brassó	5.20 "	10.31 éj.	—	Győrök	11.03 "	8.03 "	6.24 "
Predeál	6.46 "	6.45 reg.	—	Arad érkezik	11.88 "	8.38 "	7.66 "

Aradról-Temesvárra és vissza.

Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat
Arad indul	7.41 reg.	12.20 d.u.	9.10 e.	Temesvár ind.	2.25 este	2.58 d.u.	5.30 r.
Uj-Arad	7.59 "	12.44 "	9.22 "	Orczifalva	3.47 "	1.59 "	6.17 "
Németság	7.31 "	1.19 "	9.41 "	Vinga	7.4 "	2.26 "	6.35 "
Orczifalva	7.58 "	1.37 "	10.01 "	Németság	7.25 "	2.43 "	6.51 "
Temesvár	8.14 "	1.54 "	10.14 "	Uj-Arad	7.59 "	3.16 "	7.09 "
	9.08 "	2.58 "	10.58 "	Arad érkezik	8.15 "	3.30 "	7.23 "

Aradról-Szegedre és vissza.

Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad ind.	6.50 reg.	4. — d.u.	—	Bécs ind.	8.25 d.e.	9. — d.e.	10. 6j.
Szt-Tamás	7.12 "	4.25 "	—	Budapest	1.41 d.u.	7. — este	7.45 reg.
Pécska	7.26 "	4.42 "	—	Szabotka	2.33 "	7.40 "	9.51 d.e.
Battonya	7.49 "	5.11 "	—	Szeged	5.10 "	8. — reg.	2. — d.u.
Tompá	7.59 "	5.21 "	—	Szeged	5.21 "	8.16 "	2.37 d.u.
Péreg	8.07 "	5.31 "	4.32 reg.	K-Zombor	5.53 "	4. —	3.20 "
M-hegyes	8.29 "	6.08 "	4.56 "	Makó	6.10 "	4.10 "	4. —
Cs-Palota	8.47 "	6.27 "	5.27 "	Apátfalva	6.27 "	4.38 "	4.27 "
Nagylak	9.01 "	6.50 "	5.55 "	Nagylak	6.45 "	5.20 "	4.52 "
Apátfalva	9.19 "	7.19 "	6.50 "	Cs-Palota	6.59 "	5.36 "	5.14 "
Makó	9.37 "	7.50 "	7.08 "	M-hegyes	7.24 "	6.00 "	5.39 "
K-Zombor	9.49 "	8.08 "	8. —	Péreg	7.31 "	6.34 "	—
Szeged	10.20 "	8.48 "	8.15 "	Tempa	7.42 "	6.44 "	—
Szeged érkezik	10.30 d.e.	9. — este	—	Battonya	7.43 "	6.58 "	—
Szabotka	1.20 d. u.	—	—	Pécska	8.16 "	7.29 "	—
Budapest	2.19 "	7.20 reg.	—	Szt-Tamás	8.23 "	7.41 "	—
Bécs	8.34 este	12.55 d.u.	—	Arad érkezik	8. — este	8.10 "	—

Mezőhegyesről-Kétegyháza és vissza.

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.35 reg.	7.30 este	Budapest indul	9.40 este	8.15 reg.
Kamarásmajor	8.48 "	7.41 "	Kétegyháza	4.35 reg.	3.05 d. u.
Kovácskő	9.15 "	8.06 "	Bánkút	4.52 "	3.25 "
Bánkút	9.38 "	8.28 "	M-Bodzás	5.04 "	3.45 "
Bánkút	10. — "	8.49 "	Bánkút	5.20 "	4.06 "
Kétegyháza érkezik	10.15 "	9.03 "	Kovácskő	5.6 "	4.30 "
Budapest	7.45 "	5.50 reg.	Kamarásmajor	5.58 "	4.53 "
			Mezőhegyes érkezik	6.10 "	5.05 "

Aradról-Gurahonczra és vissza.

Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.
Budapest ind.	8.15 d. e.	4.40 este	—	Gurahoncz ind.	4.20 reg.	3.20 d. u.	12.30 d. u.
Arad	4.40 d. u.	8.30 reg.	8. — reg.	Almás-Acsil	4.39 "	3.41 "	12.54 "
Ótvönes	5.05 "	8.50 "	3.25 "	Borossh-B.	5.18 "	4.16 "	1.48 "
Zimánd	5.47 "	7.02 "	3.40 "	Repszeg	5.35 "	4.41 "	2.11 "
Uj-Szt-Anna	5.34 "	7.40 "	4.20 "	Bokszeg-Bédl	5.46 "	4.54 "	2.30 "
Kerek	5.42 "	7.48 "	4.30 "	Borosjenő	6.11 "	5.26 "	3.10 "
Világos	5.58 "	8.14 "	4.55 "	Apatelek	6.23 "	5.40 "	3.27 "
M-Magyarád	6.07 "	8.13 "	5.05 "	T-Kurtakér	6.28 "	5.59 "	3.32 "
Pankota	6.24 "	8.30 "	5.30 "	Pankota	7.04 "	6.35 "	4.45 "
T-Kurtakér	6.45 "	8.53 "	6.04 "	M-Magyarád	7.12 "	6.44 "	4.45 "
Apatelek	6.57 "	9.08 "	6.2 "	Világos	7.0 "	6.54 "	5. —
Borosjenő	7.08 "	9.22 "	6.5 "	Kerek	7.32 "	7.12 "	5.20 "
Bokszeg-Bédl	7.31 "	9.49 "	7.0 "	Uj-Szt-Anna	7.45 "	7.30 "	5.40 "
Kopaszeg	7.13 "	10.01 "	7.44 "	Zimánd	8.05 "	7.53 "	6.10 "
Borossh-B.	8.03 "	10.24 d. e.	8.20 d. e.	Ótvönes	8.13 "	8.02 "	6.20 "
Almás-Acsil	8.29 este	10.52 "	8.53 "	Arad	8.10 "	8.23 este	6.15 "
Gurahoncz érkezik	8.45 "	11.10 "	9.20 "	Budapest	7.45 este	5.50 reg.	—

Uj-Szt-Annáról-Kétegyháza és vissza.

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — reg.	6. — este	Budapest indul	9.40 este	8.15 reg.
Simánd	8.31 "	6.29 "	Kétegyháza	4.15 reg.	3.40 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy	9.05 "	7. — "	Klek	5.05 "	3.70 "
Sikló	9.37 "	7.27 "	Ottlaka	6.18 "	4.31 "
Ottlaka	9.51 "	7.39 "	Sikló	5.33 "	4.43 "
Elek	10.7 "	7.55 "	Kisjenő-Erdőhegy	6.5 "	4.20 "
Kétegyháza érkezik	10.22 "	8.10 "	Simánd	6.41 "	4.47 "
Budapest	7.45 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	7.10 "	5.15 "

Borosjenőről-Csermőre és vissza.

Állomások	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.
Arad indul	6.30 reg.	Csermő indul	4.0 d. u.
Borosjenő érkezik	9.30 "	Borosjenő érkezik	5.10 "
	10.30 "	Arad	8.23 este

AZ ARADI NYOMDATÁRSASÁG KÖNYVNYOMDÁJA

Készítenek és kaphatók: tanügyi-, egyházi-, kereskedelmi-, közjegyzői-, előjárásági-, lottó- és dohányárudai stb nyomtatványok.

AZ ARADI KÖZLÖNY részére HIRDETÉSEK felvételnek.

Költségvetések, szerződések és minden a könyvnyomdai szakba vágó munkák kívánatra postafordultával is eszközöltetnek.

Takarékpénztári könyvecskék és pénzügyi RÉSZVÉNYEK.

AZ ARADI NYOMDATÁRSASÁG KÖNYVNYOMDÁJÁBAN készítenek:

CZLETI ARJEGYZÉKEK és KÖRLEVELEK.

Könyvnyomdánk rendelkezik kitudó gépekkel, legdivatosabb betűfajokkal nemkülönböztetve elegendő szakavatott munkaerővel.

Mindazokat a legújatosabb árban kiállítjuk.

Könyvek bekötése egyszerű, keménykötésben, vászon vagy bőrkötésben és félmény kötésben jutányos áron eszközöltetik.

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminisztérium 61369/1889 II. sz. a. kelt intézményével jóvá hagyott 12757/403 884. sz. szabályrendelet alapján minden ház és telek tulajdonos felhívatik, hogy közzétett vagy asztalra el nem látott utcaházak házuk és telkei előtt a gyalog járó f. évi november 30-ig terjedő idő alatt 1 és fél méter szélességben és 10 cm méter magasságban homok réteggel akként borítsa be, hogy a ház vezető árok vagy folyóka fele 5 cm méternyi eséssel bírjon. Ha a gyalog járó 1 és fél méternél keskenyebb lenne, akkor az egészben fenntartott módokat szerinti homok réteggel borítandó. Kötelesek a ház és telek tulajdonosok a gya-

log járok mellett elvonuló vízvezető árok telkők és házuk utcai színvonalának hosszában a mérnöki hivatal által előírt utasítás és méretek szerint megadni, azt tisztán tartani, nem különben kötelesek ezen vízvezető árkokon keresztül telkük kocsi lejáratiánál hidat építtetni és jó karban tartani. Kik ezen rendelkezést meg nem tartják, illetve megszegik kihágást követnek el, és a városi szegény alap javára 2 frittól 25 frittig terjedhető pénzbüntetéssel behajtatlanság esetén 12 órától 3 napig terjedhető bezárással fognak büntetett. Ezen büntetésen felül az elmulasztott munkák az illető ház vagy telek tulajdonosok terhére hatóságilag fognak eszközöltetni. Aradon, 1890 október hó 31-én. **Sarlot Domokos**, főkapitány. Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság” nyomdájában.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke eszennel közhírré teszi, hogy a városi szin és bérház déli oldalán két emeleti lakás és egy ugyanazon oldalon egy bolt-helyiség minden órá kiadó. Bérleti szándékozók felhívattak hogy ajánlatukat a gazd. szék elnöke Parecz István tanácsnok urhoz nyujtsák be. Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1890. évi november hó 10-én tartott üléséből. **Kiadta: Kádás Kálmán**, aljegyző.

Hirdetmény.

Mintán a közzétett kezeléséről szóló 1893. évi XLIV. tv.-cz. 39 §-a értelmében a f. évi 4-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhívattak, hogy a f. évi 4-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intés díjtal együtt, nemkülönböztetve netalán régtbb hadmentességi-díj és adótorozásaitak azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régtbb díj- és adótorozásaitak azonnal, a f. évi 4-ik adórészlet pedig november hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjjal felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a 4-ik adórészletre nézve november hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni s a mennyiben ennek dacára az adó- és hadmentességi-díj hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítottól 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni. Aradon, 1890. november hó 15. **A városi tanács.**

13578 sz. 890. 757. 1-2.

Birtok eladási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminisztériumnak folyó hó 8-án 108493 sz. a. kelt magas intézménye folytán közhírré tétetik, miszerint a palánkai m. kir. kincst. uradalomhoz tartozó s **Obrovác község határában fekvő „Golubnyák” nevű 72/1232 holdas kincst. birtoknak örök ároni eladása végett a palánkai m. kir. kincst. ispánsághivatalos helyiségében f. évi december hó 1-én d. e. 8 órakor zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.**

Kikiáltási ár az egész birtokra 15500 fitt. Bántépénül 10 százalék követeltetik ugy a szó mint írásbeli ajánlatoknál, mely utóbbiak a szabályoknak megfelelő alakban 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottság kezelihez benyujtandók.

Az árverésben, melynek eredményére nézve a törvényhozás illetőleg a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminisztériumnak utólagos jóváhagyása fenntartatik — csak azok vehetnek részt, akik honi törvényeink szerint birtok szerzési joggal bírnak.

Az árverési feltételek a palánkai ispánságnál és alól irt jószágigazgatóságnál megtekinthetők. Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

Aradon, 1890. évi november hó 12-én.

M. kir. államjóságigazgatóság. (Utánnomat nem díjazatik.)
M. kir. államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak uj helyi díjiszabása. A Bécsben megjelenő „Zeitschrift für Eisenbahnen und Dampfschiffahrt” utolsó számában közzétette a m. kir. államvasutak uj helyi díjiszabásának díjkiszámításának egy részét, melyek birtokába nevezett lap a m. kir. államvasutak igazgatóságának közlése szerint csakis illetéktelen helyről, visszaesés folytán juthatott. A közlése tájékoztatására arról is értesít vezetett igazgatóság, hogy a közölt táblázatok egy részét nem teljese, másrészt hibás adatokat is tartalmaznak és ennél fogva a közlése félrevezetésére alkalmasak. Budapest, 1890. november 7. **Az igazgatóság.** (Utánnomat nem díjazatik.)